

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Historia wychowania (Wykład), PG_00149893						
Kierunek studiów	Pedagogika specjalna (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2024 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2024/2025		
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć z obszarów nauk humanistycznych lub nauk społecznych		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	1	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca	Wydział Nauk Społecznych						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	prof. dr hab. Krzysztof Jakubiak					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	prof. dr hab. Krzysztof Jakubiak					
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		50.0	80
Cel przedmiotu	Celem studiowania historii wychowania i myśli pedagogicznej jest zaznajomienie studentów z wielorakimi powiązaniem wychowania i myśli pedagogicznej z różnymi aspektami ludzkiej działalności (w tym kulturowej, naukowej i ideowo politycznej), rozpatrywanych na tle przemian cywilizacyjnych i ich uwarunkowań. W programie akcentowane jest zjawisko równoległego kształtowania się w przeszłości pedagogiki naukowej i różnorodnych ideologii wychowawczych (pedagogii).						

Efekty uczenia się przedmiotu	<p>Efekt kierunkowy</p> <p>[PEDSPECJ5_U03] potrafi posługiwać się w sposób pogłębiony ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkich zachowań, potrafi diagnozować sytuacje wykluczające i integrujące osobę niepełnosprawną, potrafi analizować działania normalizacyjne i integracyjne w środowisku</p>	<p>Efekt z przedmiotu</p> <p>Student analizuje i interpretuje współczesne problemy wychowawcze, opiekuńcze, kulturalne i pomocowe, a także motywy i wzory ludzkich zachowań, wykorzystując wiedzę dotyczącą historycznych uwarunkowań procesów edukacyjnych.</p>	<p>Sposób weryfikacji i oceny efektu</p> <p>[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny</p>
	<p>[PEDSPECJ5_W03] zna filozoficzne, aksjologiczne, społeczno-kulturowe, historyczne, biologiczne, psychologiczne i medyczne podstawy wychowania i kształcenia; zna system kształcenia specjalnego;</p>	<p>Student charakteryzuje historyczne podstawy wychowania i kształcenia, opisuje historyczny rozwój rodziny, Kościoła i ich wpływ na cele oraz treści działalności edukacyjnej.</p>	<p>[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny</p>
	<p>[PEDSPECJ5_W14] zna w pogłębionym zakresie najważniejsze tradycyjne i współczesne nurty i systemy pedagogiczne, rozumie ich historyczne i kulturowe uwarunkowania</p>	<p>Student definiuje podstawowe teorie i ideologie wychowawcze, decydujące o organizacji i charakterze wychowania, uczenia się i nauczania w poszczególnych okresach rozwoju społeczeństw; wyjaśnia różnorodne uwarunkowania tych procesów.</p>	<p>[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny</p>
<p>Treści przedmiotu</p>	<p>Początki i rozwój historii wychowania w Europie i w Polsce w XIX i XX wieku. Historia wychowania w gdańskim ośrodku naukowym. U źródeł europejskiej praktyki i myśli pedagogicznej: narodziny ideałów wychowawczych w Starożytnej Grecji jako początek pedagogiki. Stałość i zmienność ideałów wychowania. Założenia i organizacja wychowania w starożytnej Grecji i w Rzymie. Poglądy pedagogiczne i działalność dydaktyczna sofistów. Myśl pedagogiczna Sokratesa, Platona i Arystotelesa. Kształtowanie się zawodu nauczyciela. Ewolucja organizacyjna i programowa szkoły w epoce hellenistycznej. Ideał wychowawczy i organizacja wychowania i nauczania w Rzymie. Kwintylijan jako przedstawiciel rzymskiej myśli pedagogicznej. Początki i rozwój chrześcijańskiej myśli pedagogicznej (św. Hieronim, św. Augustyn). Ideały wychowawcze w średniowieczu, działalność oświatowa Karola Wielkiego, powstanie, rozwój i elementy dorobku szkół klasztornych, parafialnych, kościelnych. Narodziny i rozwój uniwersytetów średniowiecznych. Wpływ uniwersytetów na rozwój kultury europejskiej. Szkoła i nauczyciel w okresie Odrodzenia; pedagogika włoskiego renesansu. Rozwój renesansowej myśli pedagogicznej. Wpływ reformacji na treść europejskich ideałów wychowawczych oraz na kształt i zadania szkoły w XVI i XVII wieku. Sytuacja oświaty w Polsce o okresie Renesansu. Szkolnictwo katolickie, reformacyjne i kontrreformacyjne w Europie i w Rzeczypospolitej. Zawód nauczyciela w XV XVII wieku. Początki i rozwój polskiej myśli pedagogicznej. Mikołaj Rej jako twórca ideału ziemianina (człowieka poczciwego). Rozwój myśli pedagogicznej w XVII wieku (J.A. Komeński i J. Locke. J. J. Rousseau). Próby reform oświatowych w Rzeczypospolitej w XVIII wieku. Komisja Edukacji Narodowej: okoliczności powstania i dorobek w sferze organizacji szkolnictwa oraz w warstwie programowej. Ideały wychowawcze szkolnictwa KEN. Wpływ KEN na rozwój zawodu nauczyciela. Sytuacja oświatowa narodu polskiego po upadku Rzeczypospolitej: wychowanie narodowe i religijne dzieci i młodzieży polskiej w okresie zaborów. Edukacja pozaszkolna jako forma obrony społeczeństwa polskiego przed wynarodowieniem. Rozwój europejskiej szkoły ludowej i średniej w XIX w. J. Dewey i ruch Nowego Wychowania. Odbudowa i rozwój szkolnictwa w latach Drugiej Rzeczypospolitej. Reforma Jędrzejewicza. Ideologie wychowawcze okresu Drugiej Rzeczypospolitej (ideologia wychowania narodowego, państwowego, obywatelskiego.). Katolicka doktryna wychowawcza. Sytuacja oświaty polskiej w okresie okupacji. Tajne nauczanie. Polityczne i organizacyjne ramy rozwoju oświaty i wychowania w latach PRL (1945 1989): ogólne cechy wychowania totalitarnego, cele politykoświatowej PZPR, ideologizacja i ateizacja wychowania, organizacja szkolnictwa i próby jego reformowania. Sytuacja szkolnictwa wyższego.</p>		
<p>Wymagania wstępne i dodatkowe</p>	<p>Znajomość elementarnych pojęć pedagogicznych; ogólna wiedza historyczna i społeczna, wyniesiona przez studentów ze szkoły średniej</p>		
<p>Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się</p>	<p>Sposób oceniania (składowe)</p>	<p>Próg zaliczeniowy</p>	<p>Składowa oceny końcowej</p>
	<p>egzamin pisemny z pytaniami (zadaniami) otwartymi</p>	<p>51.0%</p>	<p>100.0%</p>

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Aries P., Historia dzieciństwa. Dziecko i rodzina w dawnych czasach, Gdańsk 1995. Bartnicka K., Szybiak I., Zarys historii wychowania, Warszawa 2001. Bobrowska-Nowak W., Zarys dziejów wychowania przedszkolnego w Polsce, Warszawa 1983. Chmaj L., Prądy i kierunki w pedagogice XX wieku, Warszawa 1962. Draus J., Terlecki R., Historia wychowania. Podręcznik akademicki, t. II, Wiek XIX i XX, Kraków 2005. Historia wychowania wiek XX, t. I, pod red. J. Miąso, Warszawa 1980. Kot S., Historia wychowania, t. 1-2, Warszawa 1996. Kupisiewicz C., Szkice z dziejów dydaktyki, Kraków 2010. Litak S., Historia wychowania. Podręcznik akademicki, t. I, Do Wielkiej Rewolucji Francuskiej, Kraków 2005. Mauersberg S., Walczak M., Szkolnictwo polskie po drugiej wojnie światowej (1944-1956), Warszawa 2005. Wołoszyn S., Dzieje wychowania i myśli pedagogicznej w zarysie, Warszawa 1964.
	Uzupełniająca lista lektur	Brodala M., Lisiecka A., Ruzikowski T., Przebudować człowieka. Komunistyczne wysiłki zmiany mentalności, Warszawa 2001. Flandrin J. L., Historia rodziny, Warszawa 1998. Delimata M., Dziecko w Polsce średniowiecznej, Poznań 2004. Dziecko w rodzinie i społeczeństwie. Dzieje nowożytne, t. II, red. K. Jakubiak, W. Jamrozek, Bydgoszcz 2002. Edukacja w warunkach zniewolenia i autonomii (1945-2009), pod red. E. Gorloff, R. Grzybowski, A. Kołakowski, Kraków 2010. Flandrin J.-L., Historia rodziny, Warszawa 1998. Grzybowski R., Przemiany historyczne ideałów wychowawczych, [w:] Zagadnienia celów edukacyjnych, pod red. J. Rutkowiak, Gdańsk 1987. Grzybowski R., Wyższe szkoły pedagogiczne w Polsce w latach 1946-1956, Gdańsk 2010. Jakubiak K., Współdziałanie rodziny i szkoły w pedagogice II Rzeczypospolitej, Bydgoszcz 1997. Jakubiak K., Wychowanie państwowe jako ideologia wychowawcza sanacji, Bydgoszcz 1994. Kryńska E.J., Mauersberg S., Indoktrynacja młodzieży szkolnej w Polsce w latach 1945-1956, Białystok 2003. Puchowski K., Jezuitskie kolegia szlacheckie II Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Studium z dziejów edukacji elit, Gdańsk 2007.
	Adresy eZasobów	Adresy na platformie eNauczanie:
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.